

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

តម្រូវការដំណើរការកាត់សេចក្តីរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញប្រចាំឆ្នាំ២០០៨

ថាយលីវ ណឹមស

ពេញមួយឆ្នាំដំបូងនៃដំណើររឿងក្តីនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញបានបញ្ចប់ ។ នេះជាឆ្នាំប្រកបដោយភាពមមា ញឹកដៃលកាត់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានបញ្ជាក់ជាលើកដំបូងនៅក្នុងដំណើរការកាត់សេចក្តីក្រោមច្បាប់ឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានផ្តល់ភាពលម្អិតយ៉ាងច្រើនដល់អង្គច្បាប់ ដែលគ្របដណ្តប់លើនីតិវិធីទំនាក់ទំនងរវាងអង្គភាពតុលាការនិងសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ ព្រមទាំងមនុស្សម្នាក់ក្នុងចំណោមប្រាំនាក់ ដែលបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅក្នុងការយុំខ្លួនត្រូវបានជំនុំជម្រះទោស ។

ខ្លឹមសារសង្ខេបនេះនឹងពិពណ៌នាត្រួសៗ លើវិធានឆ្នាំ២០០៨ របស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនិងអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ។ សេចក្តីសម្រេចនិងដីកាទាំងឡាយត្រូវបានរៀបចំតាមប្រភេទ ។ នៅក្នុងអង្គភាពនីមួយៗ សេចក្តីសម្រេចនិងដីកា ត្រូវបានរាយការណ៍ដាច់ដាច់ដោយបរិច្ឆេទចាប់តាំងពីដើមបំផុតរហូតដល់ពេលថ្មីៗបំផុត ។

សេចក្តីសម្រេចចំពោះការបកប្រែភាសា បានអនុវត្តបានចំពោះជនត្រូវចោទនិងជនត្រូវបានចោទប្រកាន់ទាំងអស់ ។

១) ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (ក.ស.ច.ក) ដីកាស្តីពីសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចបកប្រែភាសា (ថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនាឆ្នាំ២០០៨) ក្នុងគោលបំណងដោះស្រាយបញ្ហាបកប្រែភាសាដែលបានប៉ះពាល់ដល់ដំណើរការកាត់សេចក្តីជំនុំជម្រះនិងជនត្រូវចោទទាំងប្រាំនាក់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបញ្ជាក់ថា ជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិទទួលបានការបកប្រែភាសាខ្មែរនូវរាល់ដីកាចោទប្រកាន់នានា ព្រមទាំងដីកាបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួររាប់ម និងបុគ្គលិកយុវជនសហព្រះរាជអាជ្ញា ។ រាល់សេចក្តីសម្រេចចិត្តនិងដីកាទាំងអស់របស់សាលាក្តីនិងត្រូវបកប្រែភាសាខ្មែរ អង់គ្លេសនិងបារាំង ដែលភាសាទាំងបីប្រើប្រាស់នៅក្នុងតុលាការ ។ គ្រប់ឯកសារទាំងអស់ត្រូវតែជាភាសាខ្មែរនិងភាសាមួយក្នុងចំណោមភាសាប្រើប្រាស់ចំនួនពីរទៀត ។ ការបកប្រែភាសាចាំបាច់ផ្សេងៗទៀត នៅក្នុងសំណុំរឿងក្តីត្រូវតែមានការសហការគ្នារវាងអ្នកបកប្រែរបស់សេវាកម្មគ្រប់គ្រងសំណុំរឿងនិងបុគ្គលិកកាំទ្រការការពារក្តី ។

២) ឥឡូវនេះអង្គបុរេជំនុំជម្រះកំពុងពិចារណាលើបណ្តឹងទទួលបានជំនុំជម្រះដីកាស្តីពីសិទ្ធិបកប្រែភាសា ។ សវនាការផ្ទាល់មាត់ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ ទោះបីជាមិនមានសេចក្តីសម្រេចណាមួយអាចសម្រេចបានក៏ដោយ ។ ខៀវ សំផន បានផ្តល់ទឡឹករណ៍ថា ការខកខានមិនបានបកប្រែឯកសារនៅក្នុងសំណុំរឿងក្តីទាំងអស់ទៅជាភាសាបារាំងដែលជាភាសារបស់មេធាវីអន្តរជាតិរបស់កាត់ ដូយពីសិទ្ធិរបស់

កាត់ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះទោសប្រកបដោយយុត្តិធម៌ ។ កាត់ក៏បានបញ្ជាក់ផងដែរថា កាត់គ្មានកាតព្វកិច្ចក្នុងការសហការជាមួយសេវាកម្មគ្រប់គ្រងការបកប្រែដើម្បីបកប្រែឯកសារចាំបាច់ទេ ដោយសារតែមួយផ្នែកនោះគឺការបញ្ជូនបញ្ជីឯកសារ ដើម្បីបកប្រែរំលោភទៅលើភារកិច្ចរបស់មេធាវីក្នុងការរក្សាការសម្ងាត់ ។ សូមចុះត្រង់នេះដើម្បីអានរបាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យដែលពិពណ៌នាអំពីភ្នាក់ងាររបស់ភាគីនីមួយៗ ។

សេចក្តីសម្រេចរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលអនុវត្តន៍ចំពោះដំណើរការកាត់សេចក្តីទាំងអស់

១) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការចូលរួមរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅក្នុងបណ្តឹងទទួលបានឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន (នៅថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨) យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង២៣(១) និងទិសដៅផ្សះផ្សាជាតិដែលវត្តមានកក្កាទាំងនេះ ត្រូវសម្រេចបាននោះ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចចូលរួម នៅក្នុងដំណើរការកាត់សេចក្តីបទឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងអស់របស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក) ។

២) ទិសដៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះស្តីពីដីកាបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើប សួរផ្ទាល់មាត់របស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងអំឡុងសវនាការលើបណ្តឹងទទួលបានឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន (ថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨) ដោយទាមទារថា ដីកាបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរផ្ទាល់មាត់របស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវធ្វើឡើងដោយមេធាវីអនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុងទី៧៧(១០) ។

៣) អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចសេចក្តីលើសំណើរបស់ភាគី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំពោះសេវាកម្មបកប្រែភាសា (ថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨) ដោយយល់ឃើញថាសំណើរបស់សហ-មេធាវីបរទេសរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំពោះសេវាកម្មបកប្រែមិនអាចអនុញ្ញាតបានទេ ដោយសារមានលក្ខណៈអរូបិយខ្លាំងពេក ហើយខកខានមិនបានបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់អំពីសេចក្តីត្រូវការបកប្រែថាតើការប៉ុនប៉ងត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីធានាឲ្យមានសេវាកម្មបកប្រែភាសាមកពីអង្គភាពផ្សេងៗ របស់តុលាការដែរឬអត់ ហើយថាតើអង្គបុរេជំនុំជម្រះជាអង្គភាពដ៏ត្រឹមត្រូវក្នុងការកាត់សេចក្តីលើបញ្ហានេះឬអត់ ។

៤) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចលើបញ្ហាបឋម លើកឡើងដោយមេធាវីរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី (ថ្ងៃទី១ ខែកក្កដាឆ្នាំ២០០៨) ដោយ បានតុលាការនៅក្នុងការពិភាក្សាខាងដើមដែលថាមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានអនុញ្ញាត មានពេលសម្រាប់ការផ្តល់ទឡឹករណ៍ផ្ទាល់មាត់តិចជាងព្រះរាជអាជ្ញានិងមេធាវីការពារក្តី ហើយដោយបានបដិសេធចោលនូវសំណើរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលតំណាងដោយមេធាវីមួយរូបសម្រាប់បុគ្គលម្នាក់ៗ(សូមមើលលេខ២ខាងលើ) ។

៥) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--ទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃការពិភាក្សាផ្ទាល់មាត់ស្តីពីសំណើរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដើម្បីនិយាយនៅក្នុងអង្គបុរេជំនុំជម្រះជាបុគ្គល (ថ្ងៃទី៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨)

ដោយបានបដិសេធសំណើរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបានបណ្តេញមេធាវីរបស់គាត់ចេញ ដោយ
និយាយ នៅក្នុងសាលាក្តីដោយខ្លួនឯងដោយឈរលើមូលដ្ឋានដែលថា វិធានផ្ទៃក្នុងទី៧៧(១០) បានចែងថា
មានតែមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីប៉ុណ្ណោះអាចធ្វើការអង្កេតផ្ទាល់មាត់ក្នុងអំឡុងពេលមានសវនាការរបស់
អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ។ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានធ្វើការពិនិត្យពិចារណាសាច់សារឡើង ។

៦) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំពោះវិធាន
ការការពារ (ថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨) ដោយផ្តល់សំណើមកពីភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឲ្យរក្សាឈ្មោះ
ជាការសម្ងាត់ ។

៧) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីណែនាំបន្ថែមទាក់ទងទៅ នឹងពាក្យសុំឲ្យមានការពិចារណាសាឡើងវិញ
ចំពោះសិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដើម្បីនិយាយទៅកាន់អង្គជំនុំជម្រះ (ថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ
២០០៨) ដោយអនុញ្ញាតឲ្យភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនិងភាគីផ្សេងៗ ទៀតធ្វើការឆ្លើយតបតាមសំណុំបែប
បទមានការពិនិត្យពិចារណាសាឡើងវិញ ។

៨) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចស្តីពីសំណុំបែប បទមានការពិចារណាឡើងវិញលើសិទ្ធិ
របស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដើម្បីនិយាយនៅក្នុងអង្គបុរេជំនុំជម្រះផ្ទាល់ខ្លួន (ថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ
២០០៨) ដិសេធសំណុំបែបបទ ។

៩) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ-សេចក្តីណែនាំស្តីអំពីសិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនធ្លាប់មានពី
មុនមកក្នុងការនិយាយនៅក្នុងអង្គបុរេជំនុំជម្រះជាបុគ្គល (ថ្ងៃទី២៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨) ជាទូទៅមានតែ
មេធាវីភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចធ្វើការប្តឹងនិងនិយាយនៅក្នុងតុលាការ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ
ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមកខាងដូចៗរាប់ អាចនិយាយនៅក្នុងអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ជាបុគ្គល ប្រសិនបើដល់ប្រយោជន៍របស់ខ្លួនមានភាពខុសគ្នាពីដល់ប្រយោជន៍ទាំងឡាយរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា
និងដរាបណាអ្នកទាំងនោះធ្វើការស្នើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលពន្យល់អំពីខ្លឹមសារនិងភាពពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងដីកា
បញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរដូចបានស្នើឡើងឲ្យបានយ៉ាងហោចណាស់១០ ថ្ងៃមុនពេលសវនាការ ។

១០) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ-ទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃសេចក្តីសម្រេចផ្ទាល់មាត់ស្តីពីពាក្យសុំរបស់
ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំពោះដីកាបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរនៅក្នុងបណ្តឹងខ្លួនណា សម្រាប់ការបកប្រែភាសា
(ថ្ងៃទី៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨) ដោយសារតែមេធាវីភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនបានបញ្ជាក់ជាដូចការ ដល់
អង្គបុរេជំនុំជម្រះស្តីពីគោលបំណងក្នុងការបញ្ជាឲ្យទង្វើករណ៍ផ្ទាល់មាត់១០ ថ្ងៃ មុនពេលសវនាការដូចបានតម្រូវ
នៅក្នុងសេចក្តីណែនាំស្តីអំពីសិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ក្នុងការនិយាយនៅ
ក្នុងអង្គបុរេជំនុំជម្រះជាបុគ្គល (ថ្ងៃទី២៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨) ពាក្យសុំរបស់ខ្លួនត្រូវបដិសេធិ ។

កាំង ហ៊ុកអារ៉ា “ខុច”

១) ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (ក.ស.ច.ក) ដីកាស្តីពីសំណើរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំពោះសកម្មភាពស៊ើបអង្កេត (ថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨) សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាលើសំណើរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពស៊ើបអង្កេតមួយចំនួនដោយអនុលោមតាមមានផ្ទៃក្នុង៥៥(១០) ។ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីស្នើសុំយកទិកាសដើម្បីសម្ភាស ខុច ទាក់ទងទៅនឹងការសម្លាប់សាច់ញាតិ ដែលត្រូវបានសម្លាប់នៅក្នុងមន្ទីរស-២១ ។ ខណៈដែលសំណើនេះមានភាព“ស្របច្បាប់” ដោយសារតែសំណុំរឿងក្តីនេះត្រូវ ប្រញាប់បញ្ជូនទៅកាន់សហព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីឲ្យទាន់កាលបរិច្ឆេទសំណើនេះត្រូវបដិសេធដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់បែបបទរដ្ឋបាលរបស់តុលាការ ។

២) ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត-ដីកាទាក់ទងទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាចំពោះសកម្មភាពស៊ើបអង្កេត (ថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨) សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើឡើងថា ការស៊ើបអង្កេតខុច ពីបទទុក្រឹដ្ឋកម្មក្នុងស្រុករបស់ប្រទេសកម្ពុជា ចំពោះអំពើមនុស្សឃាតនិងការធ្វើទារុណកម្ម ។ ដោយសារតែសមាសភាពនៃការចោទប្រកាន់ដូចបានស្នើឡើងត្រូវបានស៊ើបអង្កេតរួច ហើយដែលជាផ្នែកមួយនៃការស៊ើបអង្កេតខាងផ្លូវច្បាប់ និងដោយសារតែនិយមន័យខាងផ្លូវច្បាប់សម្រាប់ដីកាចោទប្រកាន់ ត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមរយៈដីកាបញ្ជូនរឿងដែលមិនទាន់បានចេញនៅឡើយ សំណើនេះត្រូវបដិសេធក៏ដូចជា ដីកាបញ្ជូនរឿងមិនបានចោទប្រកាន់ ខុច ពីបទទុក្រឹដ្ឋកម្មជាតិនោះទេ។ ព្រះរាជអាជ្ញា បានធ្វើបណ្តឹងទទួរណ៍ទៅកាន់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ហើយបានឈ្នះលើបណ្តឹងនេះ ។ ភាពខុសប្លែកគ្នាជាក់លាក់នៃបទទុក្រឹដ្ឋកម្មជាតិស្តីពីអំពើមនុស្សឃាតនិងទារុណកម្មត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងដីកាចោទប្រកាន់ ។

៣) ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត-ដីកាបញ្ជូនរឿង ទៅជំនុំជម្រះ ខុច (ថ្ងៃទី៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨) បានចេញដីកាបញ្ជូនរឿងដែលពិពណ៌នាអំពីអំពើឃោរឃៅប្រព្រឹត្តនៅក្នុងស្ថានភាពស្មើគ្នានិងតួនាទីរបស់ ខុច នៅក្នុងកន្លែងនោះ ។

ក) ដីកាបញ្ជូនរឿងបានចោទប្រកាន់ ខុច ពីបទទុក្រឹដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិចំពោះការដាក់ឃុំឃាំងការធ្វើជាទាសករ ទារុណកម្ម រំលោភ សម្លាប់ សម្លាប់បំផុតពូជ ការធ្វើទុកបុកម្នេញ និងអំពើមនុស្សធម៌ផ្សេងទៀត ។ ដីកាបញ្ជូនរឿងក៏ចោទប្រកាន់ ខុច ពីបទរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវពោលគឺការបង្ខំជនស៊ីវិលដោយខុសច្បាប់ ដកហូតសិទ្ធិតាមអំពើចិត្ត សម្រាប់ការជំនុំជម្រះក្តីប្រកបដោយយុត្តិធម៌ បង្កការឈឺចាប់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរតាមអំពើចិត្ត ការធ្វើទារុណកម្មនិងការប្រព្រឹត្តដោយអមនុស្សធម៌ និងការសម្លាប់តាមអំពើចិត្ត ។ សេចក្តីសម្រេចរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដែលមិនចោទប្រកាន់បទទុក្រឹដ្ឋកម្មជាតិស្តីពីការធ្វើទារុណកម្មនិងមនុស្សឃាតត្រូវបានទាញទៅក្នុងបណ្តឹងទទួរណ៍ ។

ខ) ទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវរួមមានការប្រព្រឹត្ត ការចេញបញ្ជាទទួលខុសត្រូវលើការបញ្ជាឲ្យការ រៀបចំគម្រោងការព្រះញាតិ និងការជួយនិងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ។ សេចក្តីសម្រេចរបស់ការិយាល័យសហ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនចោទប្រកាន់ចំពោះការចូលរួមនៅក្នុងសហកម្មឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ដែលត្រូវបានទាមទារនៅ ក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

គ) ដីកាបញ្ជូនរឿងបានចាត់ទុក ខុច ថាមានការសាកស្តាយ និងប្រកបដោយកិច្ចសហការ ។

៤) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ-- កំណត់សម្គាល់របស់សាធារណ ជនស្តីពីការបដិសេធរបស់ចៅក្រម ន័យ បុល (ថ្ងៃទី១៣ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨) ចៅក្រម ន័យ បុល បានរួចផុតពីការពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដោយអនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុងទី៣៤(១) ប្រហែលជាដោយសារកាត់បានចូលរួម នៅក្នុងដំណើរការរឿងក្តីមុនពេលមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាដែលទាក់ទងនឹង ខុច ក្នុងឋានៈ កាត់ជាចៅក្រមរបស់តុលាការយោធា ។ ន័យ បុល ត្រូវបានជំនួសដោយចៅក្រមបម្រុងឈ្មោះ ប៉ែន ពេជ្រសាលី ។

៥) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ-- សេចក្តីសម្រេចស្តីពីសំណើរបស់ អៀង សារី ក្នុងការដាក់ដីកាបញ្ជូនរឿង ឲ្យស៊ើបសួរស្តីពីបញ្ហាសហកម្មឧក្រិដ្ឋកម្មរួមនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលចេញពីដីកា បញ្ជូនរឿងនៃសំណុំរឿងក្តីលេខ០០១ (ថ្ងៃទី៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨) សំណើរបស់ អៀង សារី ក្នុងការដាក់ដីកាបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរស្តីពីបញ្ហាសហកម្មឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ត្រូវបដិសេធដោយសារវិធានផ្ទៃក្នុងមិន អនុញ្ញាតឲ្យភាគីទីបីធ្វើអន្តរាគមន៍និងដោយសារតែកាត់នឹងមានឱកាសតវ៉ាលើសំណុំបែបបទសំខាន់ៗ របស់សហ កម្មឧក្រិដ្ឋកម្មរួមនៅក្នុងសំណុំរឿងក្តីរបស់កាត់ទេ ។

៦) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ-- សេចក្តីសម្រេចស្តីពីព្យាគ្នាមិនអនុញ្ញាតឲ្យមានអ្នកជូនយោបល់តុលាការ (ថ្ងៃទី ១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨) ព្យាគ្នារបស់ អៀង សារី មិនអនុញ្ញាតឲ្យ អានតូនីញ៉ូ កាសេស និងសមាជិក មួយចំនួនទៀតមកពីក្រុមប្រឹក្សានិពន្ធនាយក និងគណៈកម្មការនិពន្ធនាយកនៃសារព័ត៌មានអន្តរជាតិស្តីពីយុត្តិធម៌ ឧក្រិដ្ឋកម្មឲ្យធ្វើជាអ្នកជូនយោបល់តុលាការស្តីពីបញ្ហាសហកម្មឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ដែលត្រូវបានបដិសេធទេ ដោយ ឈរលើមូលដ្ឋានថា កាត់មិនអាចឈរធ្វើអន្តរាគមន៍នៅដំណើរការកាត់សេចក្តីដែលមិនពាក់ព័ន្ធនឹងកាត់ទេ ។

៧) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ-- សេចក្តីសម្រេចស្តីពីសំណើសុំការពាររួមគ្នាដើម្បីធ្វើអន្តរាគមន៍លើបញ្ហា សហកម្មឧក្រិដ្ឋកម្មរួម (ថ្ងៃទី៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨) អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបដិសេធសំណើធ្វើឡើងដោយ សហមេធាវីរបស់ អៀង ធីរិទ្ធ, នួន ជា និង ខៀវ សំផន ដែលសុំឲ្យបើកសវនាការលើបញ្ហាសហកម្ម ឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ។ អ្នកទាំងអស់គ្នាបានដាក់សុំឲ្យមានផលប្រយោជន៍ដល់ក្នុងបញ្ហានេះ ហើយសូម្បីតែគ្មាន សិទ្ធិធ្វើអន្តរាគមន៍ក៏ដោយ ក៏សំណើរបស់ខ្លួនសុំឲ្យមានសវនាការត្រូវតែត្រូវបានផ្តល់ឲ្យដោយឈរលើមូលដ្ឋាន

សេដ្ឋកិច្ចខាងតុលាការនិងសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីប្រកបដោយយុត្តិធម៌ ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធសំណើនេះ ដោយដកស្រង់ពីការបដិសេធខាងដើមចំពោះសំណើរបស់ អៀង សារី ក្នុងការធ្វើអន្តរាគមន៍លើបញ្ហានេះ ។

៨) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ -- សេចក្តីសម្រេចស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំនាស់និងដីកាបញ្ជូនរឿង (ថ្ងៃទី៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨) សហព្រះរាជអាជ្ញាបានចោទប្រកាន់កំហុសខាងផ្លូវច្បាប់ពីរបីចំណុចក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងគឺ (១) ការខកខានមិនបានចោទប្រកាន់ ខូច ពីបទទុក្ខដ្ឋកម្មជាតិស្តីពីការសម្លាប់និងការធ្វើទារុណកម្មនិង (២) ការខកខានមិនបានចោទប្រកាន់ ខូច ពីបទប្រព្រឹត្តទុក្ខដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលកើតឡើងនៅមន្ទីរស-២១ តាមរយៈសហកម្មទុក្ខដ្ឋកម្មរួម ។ អានកូនីញ៉ូ កាសេស នៃមជ្ឈមណ្ឌលម៉ាកហ្គីលដើម្បីសិទ្ធិមនុស្សនិងពហុនិយមខាងផ្លូវច្បាប់ព្រមទាំងបណ្ឌិត ខេអាំបុស បានដាក់ជូនខ្លឹមសារសង្ខេបរបស់អ្នកផ្តល់យោបល់តុលាការស្តីពីបញ្ហាសហកម្មទុក្ខដ្ឋកម្មរួម ។

ក) វិសាលភាពពិនិត្យមើលឡើងវិញ ត្រូវបានកម្រិតនៅត្រឹមហេតុផលដូចលើកឡើងនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

ខ) អង្គបុរេជំនុំជម្រះមានសិទ្ធិអំណាចសម្រេចដោយឯករាជ្យតាមបែបដែនផ្លូវច្បាប់លើបទល្មើស និងកំរិតនៃការទទួលខុសត្រូវនៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿង ។

គ) ដោយសារតែបទដ្ឋានអន្តរជាតិតម្រូវឲ្យមានភាពជាក់លាក់នៅក្នុងដីកាចោទប្រកាន់ និងមាត្រា៣៥ (ថ្មី) នៃច្បាប់របស់ អ.វ.ត.ក. ចែងថា ជនត្រូវចោទត្រូវជូនដំណឹងលម្អិតស្តីពីសារជាតិ និងមូលហេតុនៃការចោទប្រកាន់ហេតុផលចំពោះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ មិនអាចសម្រេចបានទេនៅក្នុងការជំនុំជម្រះក្តី ។

ឃ) ហេតុផលទី១ : ការខកខានមិនបានចោទប្រកាន់បទទុក្ខដ្ឋកម្មជាតិ: ដោយសារបទទុក្ខដ្ឋកម្មជាតិស្តីពីអំពើមនុស្សឃាតនិងការធ្វើទារុណកម្មមានសមាសធាតុដែលមិនត្រូវដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងនិយមន័យអន្តរជាតិ ដោយសារតែការអនុញ្ញាតឲ្យដាក់បញ្ចូលបទល្មើសខាងផ្លូវច្បាប់លើសពីមួយទាក់ទងទៅនឹងអំពើដូចគ្នានៅក្នុងដីកាចោទប្រកាន់តែមួយ ព្រមទាំងដោយសារការពិតដែលគាំទ្រដល់ធាតុផ្សំសំខាន់នៃទុក្ខដ្ឋកម្មក្នុងស្រុក ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងវិសាលភាពនៃការស៊ើបអង្កេតខាងផ្លូវតុលាការបទទុក្ខដ្ឋកម្មក្នុងស្រុក ស្តីពីការធ្វើទារុណកម្មនិងការសម្លាប់ ដោយបានកត់ទុកជាមុនអាចបន្ថែមចូលទៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿង ។

ង) ហេតុផលទី២ : ការខកខានមិនបានដាក់បញ្ចូលសហកម្មទុក្ខដ្ឋកម្មរួមធ្វើជាតំរូវនៃការទទួលខុសត្រូវដោយសារដីកាបញ្ជូនរឿងបាននិយាយសំដៅតែទៅលើសំណុំរឿងក្តីលេខ០០១ ដែលដោះស្រាយតែទៅលើបទទុក្ខដ្ឋកម្មប្រព្រឹត្តនៅស-២១ និងមិនរាប់បញ្ចូលសហកម្មទុក្ខដ្ឋកម្មរួមធ្វើជាផ្នែកមួយជាក់លាក់សម្រាប់ការស៊ើបអង្កេត ខូច មិនត្រូវបានជូនដំណឹងឲ្យបានត្រឹមត្រូវ អនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុង២១(១)(ឃ) អំពី

ការចោទប្រកាន់ថា បានចូលរួមនៅក្នុងសហកម្មទ្រង់ទ្រាយធំកម្ពុជា-២១ មុនពេលមាន ដីកាបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើប
សួរចុងក្រោយរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទេ អាស្រ័យហេតុនេះអង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងមិនបន្ថែមការចោទប្រកាន់
នេះទៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងនោះទេ ។

នួន ជា

១) ដីកាបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបដិសេធ សំណើសុំមោឃភាពនៃការបញ្ជាញខ្លួន
បឋម (ថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៨) ។

២) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចជាសាធារណៈ ចំពោះបណ្តឹងដីកាចិត្តបន្ទាន់របស់ចៅក្រម
ន័យ ថុល (ថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៨) អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធសំណើសុំបន្ទាន់ របស់មេធាវីការពារក្តី
ចំពោះបណ្តឹងដីកាចិត្តជាបន្ទាន់របស់ចៅក្រមន័យ ថុល ដោយឈរលើមូលដ្ឋានភស្តុតាងមិនគ្រប់គ្រាន់ស្តីពីភាព
លម្អៀងពិតប្រាកដ ឬជាក់ស្តែង ។

៣) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងខ្លួនណា ជំទាស់នឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន
(ថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨) ដោយបដិសេធបណ្តឹងខ្លួនណាដោយផ្អែកលើហេតុផលថា លក្ខខណ្ឌយ៉ាង
ច្រើនរបស់វិធានផ្ទៃក្នុង៦៣(៣) សម្រាប់ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននៅតែបំពេញបាននៅឡើយ ។

៤) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចស្តីពីបណ្តឹង ខ្លួនណាជំទាស់នឹងដីកាបដិសេធសំណើសុំមោឃ
ភាព (ថ្ងៃទី២៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨) បណ្តឹងខ្លួនណាត្រូវបដិសេធ ។

៥) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងខ្លួនណា ពាក់ព័ន្ធនឹងលក្ខខណ្ឌឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន
(ថ្ងៃទី២៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨) អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលស្គាល់បណ្តឹងខ្លួនណារបស់មេធាវីការពារក្តី
ជំទាស់នឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដែលរារាំងជនត្រូវចោទមិនឲ្យទាក់ទងគ្នា
ដោយឈរលើហេតុផលថា ច្បាប់អន្តរជាតិបានដាក់ឲ្យនៅដាច់ ដោយឡែកពីគ្នា ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការការ
ពារមិនឲ្យមានការសមគំនិតដើម្បីដាក់សម្ពាធលើសាក្សីនិងជនរងគ្រោះ ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានយោងទៅលើ
សេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួនចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ដែលផ្តល់ការទាក់ទងគ្នារវាង អៀង សារី និងប្រពន្ធ
របស់គាត់ អៀង ធីរិទ្ធ ។

៦) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងខ្លួនណា ទាក់ទងទៅនឹងការតែងតាំងអ្នកជំនាញ
(ថ្ងៃទី២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៨) អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបដិសេធបណ្តឹងខ្លួនណារបស់មេធាវីការពារក្តីស្តីពី
ការបដិសេធរបស់ ក.ស.ច.ក មិនអនុញ្ញាតឲ្យមានអ្នកជំនាញពិនិត្យមើលពីភាពនៅមាំមួនរបស់ នួន ជា
ក្នុងការកាត់សេចក្តី ។ ផ្ទុយពីការយល់ឃើញរបស់ ក.ស.ច.ក លទ្ធភាពរបស់ជនត្រូវចោទចូលរួមយ៉ាងមាន
ប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងដំណើរការសេចក្តីចាប់តាំងពីដើមដំបូងដែលកាត់ត្រូវបានចោទពីបទទ្រង់ទ្រាយធំ ។ ទោះជា

យ៉ាងណាក៏ដោយ នួន ជា មិនមានកម្រិតធ្ងន់ធ្ងរបំផុតដែលទាមទារឲ្យអ្នកជំនាញពិនិត្យមើលពីសមត្ថភាពរបស់ គាត់ឡើយ ដោយសារតែអ្នកជំនាញខាងវេជ្ជសាស្ត្របានកំណត់កាលពីមុនថា សមត្ថភាពយល់ដឹងរបស់គាត់ មិនប៉ះពាល់ដល់គាត់ទេ ព្រោះតែស្ថានភាពសុខភាពរបស់គាត់ទេហើយគាត់បាននិយាយ «ប្រកបដោយស្មារតី នឹងនរណាដែលជំនុំជម្រះបំប្រុងគ្រូមន្ត្រីនិងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ» នៅក្នុងសវនាការនៅចំពោះមុខ ក.ស.ច.ក និងអង្គបុរេ ជំនុំជម្រះ ។

ខៀវ សំផន

១) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចរដ្ឋាកសវនាការលើការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន (ថ្ងៃទី២៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០០៨) សំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំរដ្ឋាកសវនាការស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើការឃុំខ្លួនបណ្តោះ អាសន្នត្រូវបានអនុញ្ញាត។ ខៀវ សំផន បាន ស្នើឲ្យមានការផ្អាកដោយឈរលើហេតុផលថាគាត់ត្រូវបានដក ហូតសិទ្ធិចំពោះការការពារពីសំណាក់សហមេធាវីអន្តរជាតិ ហ្សាក់ វ៉ៃហ្សូស ។ វ៉ៃហ្សូស បានបដិសេធមិន ព្រមបន្តការពារដោយសារតែឯកសារទាំងអស់នៅក្នុងសំណុំរឿងក្តីមិនត្រូវបានបកប្រែ ។ អនុលោមតាមវិធាន ផ្ទៃក្នុង៣៨(១) អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានព្រមាន វ៉ៃហ្សូស ថាគាត់បានរំលោភបំពានដំណើរការរបស់អង្គបុរេ ជំនុំ ជម្រះនិងសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ ។

២) ក.ស.ច.ក--ដីកាបដិសេធសំណើសុំដោះលែង (ថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨) ដោយ បដិសេធសំណើសុំដោះលែងដោយសារបញ្ហាសុខភាព ។

៣) ក.ស.ច.ក--ដីកាបដិសេធសំណើបែបបទដោះលែង (ថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨) ដោយ បដិសេធសំណើបែបបទដោះលែង ។

៤) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីណែនាំចំពោះមេធាវីការពារក្តីពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នឹងការ ឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន(ថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨) អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានក្រើន រំពុកដល់មេធាវីការពារ ក្តីថាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នត្រូវបានផ្អាកអស់រយៈពេលដិតបួនខែ ព្រមទាំងបានផ្តល់ ឲ្យមេធាវីការពារក្តីរយៈពេល៧ថ្ងៃដើម្បីបញ្ជាក់អំពីកាលដំហររបស់ខ្លួន ។

៥) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចស្តីពីសំណើសុំឲ្យមានសវនាការសាធារណៈស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ លើការបកប្រែ (ថ្ងៃទី៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨) ដោយផ្តល់ឲ្យមានសវនាការសាធារណៈ ។

៦) ក.ស.ច.ក--ដីកាស្តីពីការពន្យារការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន (ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨) ដោយពន្យារការឃុំខ្លួនរយៈពេលមួយឆ្នាំ ។

៧) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចលើសំណុំបែបបទបំពេញបន្ថែមសម្រាប់ការដោះលែង (ថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨) ។

ខៀវ សំផន បានដាក់សំណុំបែបបទមួយសុំឲ្យមានការដោះលែងជាបន្ទាន់ដែលជូនដល់ទៅកាន់ ប្រធានអង្គបុរេជំនុំជម្រះរួមជាមួយបណ្ឌិតឧទ្ធរណ៍របស់គាត់ជំទាស់នឹងដីការរបស់ ក.ស.ច.ក ស្តីពីការពន្យារ ពេលការឃុំខ្លួនរយៈពេលមួយឆ្នាំ ។ ដោយទាញការសន្និដ្ឋានថា ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាមិនអាចយកមក អនុវត្តបាន ហើយថា រាល់សេចក្តីសម្រេចចិត្តទាំងអស់ស្តីពីការដោះលែងនឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយអង្គបុរេជំនុំ ជម្រះដែលជាអង្គភាពប្រធានបានសន្និដ្ឋានថាសំណុំបែបបទមិនអាចទទួលយកបាន ។

អៀង សារី--សូមមើលកាំង ហ្គេកអ៊ាវ លេខ៥និង៦ សម្រាប់ការវិនិច្ឆ័យលើការព្យាយាមរបស់ អៀង សារីក្នុងការធ្វើអន្តរាគមន៍នៅក្នុងការពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះអំពីភាពអាចយកមកអនុវត្តបាន នូវសហកម្មទ្រឹក្សកម្មរួមនៅក្នុងបណ្ឌិតឧទ្ធរណ៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាជំទាស់នឹងដីការបញ្ជូនរឿងរបស់ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ។

១) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចស្តីពីបណ្ឌិតឧទ្ធរណ៍ ទាក់ទងទៅនឹងការទំនាក់ទំនងរវាងជនគ្រូវ ចោទ និងប្រពន្ធរបស់គាត់ (ថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៨) ។ អនុស្សរណៈរបស់ ក.ស.ច.ក ដែលផ្តល់ សិទ្ធិឲ្យ អៀង សារី និងប្រពន្ធរបស់គាត់ អៀង ធីរិទ្ធ ទៅសួរសុខទុក្ខក្នុងក្នុងមួយសប្តាហ៍មិនមានហេតុ ផលគ្រប់គ្រាន់ ។ អនុលោមតាមសិទ្ធិរបស់ជនគ្រូវចោទដែលត្រូវតែប្រព្រឹត្តក្នុងលក្ខណៈមនុស្សជាតិ ការទំនាក់ ទំនងរវាងជនគ្រូវចោទមិនត្រូវកម្រិត ឬបដិសេធដរាបណាការទំនាក់ទំនងនេះការពារដល់ប្រយោជន៍ ដល់ការ ស៊ើបអង្កេត ។

២) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចស្តីពីបណ្ឌិតឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នឹងសំបុត្រទាក់ទងទៅនឹងសំណើសុំ ព័ត៌មានស្តីពីមន្ត្រី ច្បាប់ដេវីដប៊ិយ (ថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨) សេចក្តីសម្រេចរបស់ ក.ស.ច.ក ដែលបដិសេធសំណើនេះត្រូវអនុវត្ត ។

៣) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចស្តីពីបណ្ឌិតឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន (ថ្ងៃទី ១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨) បណ្ឌិតឧទ្ធរណ៍ត្រូវបដិសេធនា ។

៤) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចស្តីពីបណ្ឌិតឧទ្ធរណ៍ទាក់ទងទៅនឹងការតែងតាំងអ្នកជំនាញ (ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៨) ការតែងតាំងអ្នកជំនាញខាងចិត្តសាស្ត្រត្រូវបដិសេធដោយផ្អែកលើ ហេតុផលដូចគ្នាដូចដែលធ្លាប់បានបដិសេធលើបណ្ឌិតឧទ្ធរណ៍របស់ នួន ជា ទាក់ទងទៅនឹងការតែងតាំងអ្នក ជំនាញខាងសុខភាព ។

៥) ក.ស.ច.ក--ដីកាស្តីពីការពន្យារពេលការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន (ថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ

២០០៨) ។

អៀង ធីរិទ្ធ

១) អង្គបុរេជំនុំជម្រះ--សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ជំទាស់នឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន (ថ្ងៃទី៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨) ដោយយល់ឃើញថាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមានភាពត្រឹមត្រូវ ដោយឈរលើហេតុផលមួយចំនួនដូចបានបញ្ជាក់នៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង៦៣(៣) ដែលបង្កើតកម្រិតសម្រាប់ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។

២) ក.ស.ច.ក--ដីកាស្តីពីការពន្យារពេលលើការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន(ថ្ងៃទី១០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ

២០០៨) ។